

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/137/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315213203
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1315213203.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: A. K. L. D. P. L. E. D. X. U. G. Q. X. N. Á. , rodená S., trvale bytom T., S. Č.. XXX/XX, zastúpená JUDr. Milošom Chrenkom, advokátom v Trnave, Hlavná č. 25, proti odporcovi: Z.. Q. D. X. A. G. Q. , trvale bytom T., S. Č.. XXX/XX, zastúpený JUDr. Romanom Hojerom, advokátom v Bratislave, Bzovicka č. 22, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, s príslušenstvom, o návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 13. júla 2015, č.k. 14 C 424/2015-106, v znení opravného uznesenia Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 20. novembra 2015, č.k. 14 C 424/2015-222, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 13. júla 2015, č.k. 14 C 424/2015-106, v znení opravného uznesenia Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 20. novembra 2015, č.k. 14 C 424/2015-222, **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

V (predmetnom) konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam vedeným pre okres K., Obec a katastrálne územie T. v LV č. XXX ako rodinný dom so súpisným č. XXX, parcela registra „L.“ č. XXXX/XX-zastavané plochy a nádvoria vo výmere XX m², parcela registra „L.“ č. XXXX/XX-orná pôda vo výmere XXX m², na návrh navrhovateľky súd prvého stupňa (napadnutým) uznesením zo dňa 13.7.2015, č.k. 14 C 424/2015-106, nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporcovi zakázal dočasne, do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp.zn. 14 C 424/2015, vstupovať do predmetného rodinného domu spolu s pozemkami, v ktorom býva navrhovateľka a maloletý C. D., narodený dňa XX.XX.XXXX.

Návrh na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľka odôvodnila tým, že s odporcom nie sú manželia, žili spoločne len ako druh a družka približne 10 rokov, z ich vzťahu pochádza maloletý syn C., narodený dňa XX.XX.XXXX, bytom S. Č.. XXX/XX, T., okres K.; miestom spoločného bydliska účastníkov bol do 10.9.2013 rodinný dom v Obci T., ktorý je v ich podielovom spoluvlastníctve. Odporca podielové spoluvlastníctvo k daným nehnuteľnostiam nadobudol darom od nej v roku 2008, keď dovtedy bola ich výlučnou vlastníčkou. Odporca má cholerickú a agresívnu povahu, v dôsledku jeho správania žila rodina izolovane a takmer s nikým sa nestýkala; nie je schopný adekvátne zvládnuť akýkoľvek nesúhlas alebo odpor voči svojim rozhodnutiam. Navrhovateľka aj maloletý C. boli už v minulosti sporadicky obeťou jeho napadnutí a fyzických útokov. Už v decembri 2007 sa maloletý C. začal zajakávať v dôsledku stresu vyvolaného odporcom. Na odporúčanie pediatričky začala so synom navštevovať psychologické poradenstvo - ambulanciu klinickej psychológie. Odporca pri svojich „záchvatoch“ vždy argumentoval „odôvodnenou zlosťou“, tým, že býva v jej dome ako hosť, hoci je otcom jej dieťaťa a má právo tam byť. Tvrdil, že zmena tejto situácie, keď sa začne v dome cítiť ako spoluvlastník, zmení aj jeho správanie. Preto v záujme riešenia zlej rodinnej situácie odporcovi darovala podiel v daných nehnuteľnostiach. Od nadobudnutia spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnostiam sa ale správanie odporcu rapidne zhoršilo, jeho psychické a

fyzické týranie sa vystupňovalo, a tak psychologickú pomoc musela vyhľadať aj sama. Na základe nálezu vykazuje jej osobnosť znaky syndrómu obeť (štokholmský syndróm). Napriek tomu, že syn bol často chorý, často trpel najmä na ochorenia horných ciest dýchacích, odporca zásadne nedovolil kúriť v dome na teplotu vyššiu než 19 °C. V prípade, ak nastavila vyššiu teplotu, riskovala hádky a napadnutie. Tiež si odporca neprial, aby podávala dieťaťu lieky, ktoré mu predpísal pediater na liečbu akútneho ochorenia. Musela tiež žiadať o zásah hliadku polície po tom, ako ju odporca sotil do steny, keď sa snažila brániť dieťa pred bitkou. Odporca odmietal riešiť situáciu dobrovoľným odsťahovaním sa, pritom mal v tej dobe možnosť zabezpečiť si bývanie aj inak. Výborne zarábal, jeho mesačný príjem bol 2.373,36 € brutto plus odmeny. Napriek tomu neprispieval do domácnosti, na výživu maloletého C.. Výchovné metódy odporcu vo vzťahu k synovi zahŕňali facky či nútenie k cvičeniu klikov za akýkoľvek i menší prehrešok. V roku 2012 sa vrátila do práce a vtedy začal odporca od nej požadovať polovicu príjmu za to, že sa viac stará o syna. So starostlivosťou o syna a domácnosť im pritom pomáhala opatrovateľka a upratovačka, ktoré platila sama zo svojho príjmu, pričom okrem toho hradila cca 80 % nákladov na domácnosť. Začiatkom roka 2013 si odporca kúpil pozemok v Z. S. C. a založil si spoločnosť R. P. Z., K..Q..X., s cieľom postaviť čerpaciu stanicu. Na realizáciu uvedeného zámeru odporca od nej požadoval 150.000,-- € s tým, že na ňu prevedie polovicu spoločnosti a budú podnikat' spoločne. Následne však odporca predložil len zmluvu o tichom spoločenstve s neakceptovateľnými podmienkami (vklad 5 tis. Eur, možnosť odstúpenia od zmluvy kedykoľvek, bez udania dôvodu, ale len z jeho strany), na základe čoho dospela k záveru, že jeho skutočným cieľom nebolo spoločné podnikanie s navrhovateľkou, ale len získanie ďalších finančných prostriedkov. Uvedené poznanie bolo potvrdením, že odporcovi nikdy nešlo o vzťah s ňou, ale vždy len o finančný prospech. Koncom augusta 2013 partnerská kríza vyvrcholila; po opakovaných slovných útokoch a urážkach dňa 10.9.2013 odporca na ňu fyzicky zaútočil, zhodil ju surovo na zem, zaútočil na ňu päšťou, kričal na ňu a vyhrážal sa, že nabudúce ju už zabije. V panike a v strachu o vlastný život ušla z domu s tým, že k spoluzitiu s odporcom sa už nikdy nevráti. Vzhľadom na okolnosti „odchodu“ zo spoločnej domácnosti nebolo možné, ani v záujme maloletého syna, aby ho v tej chvíli vzala so sebou. Odporcovi ponúkla na vyplatenie jeho podielu hodnotu vyššiu ako je 1/2 trhovej hodnoty rodinného domu a 3x vyššiu hodnotu, ako do domu odporca investoval. Napriek tomu to ale odporca odmietol. Na prelome rokov 2013 a 2014 nedovolil, aby syn trávil sviatky s ňou tvrdiac, že syn chce byť s ním doma, že príde babka, dedko, že si urobia vianočný stromček. Následne dostala od odporcu urážlivé e-maily a sms správy, v ktorých jej vytykal, že nebola so synom. Od syna sa nakoniec dozvedela, že na Vianoce neboli doma, nemali ani stromček a boli u rodičov odporcu. Približne od januára 2014 sa postupne jej vzťah so synom začal vracat' do normálnych koľají, syn sa stále častejšie pýtal a chodieval k nej. Syn C. je však veľmi naviazaný na svoj domov, na svoju izbu v T.. V auguste 2014 odporca vymenil zámky na dverách, keď si do domu nastahoval, podľa tvrdenia susedov, najprv jednu známosť s dieťaťom a neskôr aj ďalšiu a sama sa do domu nedostala. Z oznámenia syna vie, že odporca začal jej majetok ničiť, spálil ich spoločnú posteľ, vyhodil koberce, ktoré synovi kúpila do izby a rozdával šperky v jej vlastníctve cudzím ženám; odmieta jej vydat' kľúče k domu v T. a zároveň jej odmietal vydat' jej veci. Odporca nemá žiadne finančné problémy, stavia na zakúpenom pozemku v Z. S. C. čerpaciu stanicu, financuje život a potreby svojej priateľke. Už v lete 2014 mu sľúbil spoločnú dovolenku, na ktorú ho nakoniec nevzal, keďže si odporca našiel priateľku a nechcel sa zaoberať so synom, čo syn ťažko niesol. Vianočné sviatky v decembri 2014 syn strávil s ňou v pokoji. S otcom mal byť 26.12.2014 u starých rodičov dieťaťa. Syna si vyzdvihol o hodinu neskôr. Dňa 28.12.2014 ráno ju syn telefonicky požiadal, či môže prísť hneď ku nej, lebo odporca je opäť na neho agresívny, nadáva na neho vulgárnym spôsobom a že mu včera pri hre ublížil, keď mu kľakol na hrudník, nemohol dýchať a silno ho uhryzol do ramena tak, že mu na ramene zostala fialová modrina. Následne odporca syna doslova vyhodil z auta bez čiapky, bez rukavíc, v tenkých domácich teplákoch a tričku s krátkym rukávom, pričom vonku mrzlo a fúkal ľadový vietor; s poznámkou, že syna nechce 2 týždne vidieť napriek tomu, že dňa 29.12.2014 mali spolu odísť na dovolenku do Z.. Dňa 27.12.2014 na Okresný súd Bratislava III. podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala dočasný zákaz vstupu odporcu do predmetného rodinného domu, ktorému bolo vyhovené. Odporca sa o syna odvtedy nezaujímal a nebrával si ho ani k rodičom, ani mu netelefonoval, pokiaľ má vedomosť, bol za synom v škole a aj to s výčitkami, že jeho mama z neho spravila bezdomovca. Podľa informácie od učiteľov, syn utekal a nechcel otcove výčitky počúvať. So synom sa nasťahovala naspäť do domova, ale z obavy o to, aby sa odporca v noci nevrátil, keďže si v dome nechal všetky svoje veci, tiež potrebné na stavbu čerpacej stanice, navrhovateľka so synom prespávali v byte. Nadväzne na to, že Krajský súd v Bratislave zrušil rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia kvôli chybám v podaní, sa dožadoval opätovne vstupu do rodinného domu, agresívne jej nadával, vyhrážal sa jej formou e-mailov, telefonátov fyzickou likvidáciou, udaniami na polícii, trestnými oznámeniami, čo nakoniec aj zrealizoval. Kľúče od rodinného

domu mu vydala a zároveň mu navrhla, aby sa prestali hádať v záujme ich syna, aby sa vypořádali a komunikovali slušne; syn bol psychicky na dne. Odporca zároveň sľúbil, že vezme od nej finančné vyrovnanie a kúpi si byt, aby mohla bývať so synom doma sama, pričom sľúbil, že sa bude spolupodieľať na financovaní synových životných potrieb, školy, oblečenia atď, že nebude voči nej podnikáť žiadne ďalšie výpady, agresívne útoky, oznámenia na polícii a pod. Odporca svoje sľuby nedodrжал, za nejaký čas sa mala dostaviť na políciu do C. na výsluch ohľadom trestného oznámenia za rôzne trestné činy, ktoré odporca na ňu podal; naďalej sa odmietal podieľať na životných nákladoch maloletého, pokračoval v telefonátoch, vyhrážkach.

V čase podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia bol stav taký, že maloletý syn sa striedal u nej a odporcu po týždni a vždy prichádza k nej špinavý, s plesnivým batohom do školy, hladný a unavený. Syn hovoril, že doma majú neustále prázdnu chladničku, doma ostáva sám, lebo otec s priateľkou majú svoje záľuby (psov, kone, chodenie von), nemohol spať, lebo mali hlasnú súlož, o desiate v škole a svoju tašku, oblečenie sa musel starať sám. Na základe všetkých týchto skutočností a na základe listu, ktorý syn doniesol navrhovateľke s plačom, že ho má dať pani sudkyni, ako aj na základe fotiek, ktoré navrhovateľke posla, keď je v T., opätovne požiadala odporcu, aby jej odovzdal kľúče od rodinného domu v T., aby sa mohla napriek všetkému so synom vrátiť naspäť do domu, čo odporca ignoroval, odmietal prijať od nej 120.000,-- € na odstúpenie jeho spoluvlastníckeho podielu, vyhrážal sa jej ďalším podávaním trestných oznámení, podaním návrhu na nariadenie predbežného opatrenia; požadoval od nej 169.000,-- € namiesto ňou ponúkaných 120.000,-- €, zobral synovi zo sporiaceho účtu 49.000,-- €. Odporca (v čase podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia) býva s priateľkou v rodinnom dome, odmieta jej vydať osobné veci, syn odmieta k otcovi kvôli otcovej agresivite chodiť. Veľmi ťažko psychicky nesie to, že nemôže bývať doma a stretávať sa s kamarátmi. Odporca neplatí synovi žiadne jeho náklady, neustále sa jej vyhráža trestnými oznámeniami, fyzickou likvidáciou, s tým, že aspoň bude dediť. Odporca pritom nemá finančné problémy, zakúpil si nové veľmi drahé auto, stavia čerpaciu stanicu a život si môže bez problémov zariadiť sám.

Na osvedčenie skutočností potvrdzujúcich záver, že je potrebné dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi formou predbežného opatrenia navrhovateľka predložila súdu fotodokumentáciu, fotokópiu listu maloletého syna navrhovateľky, na ktorom popísal agresívne a ponižujúce správanie sa odporcu k nemu. S uvedenými listinnými dôkazmi sa súd pre posúdenie potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov oboznámil.

Súd prvého stupňa uznesenie odôvodnil ustanovením § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, ods. 8, § 76 ods. 1 písm. g/, ods. 3, ods. 4 O.s.p. Skutkovo dôvodil tým, že účelom predbežného opatrenia je zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov občianskeho súdneho konania. Ide o opatrenie predstavujúce dočasnú úpravu pomerov účastníkov alebo zabezpečujúce výkon súdneho rozhodnutia. Pri úprave pomerov nemôže ísť o úpravu iba faktických pomerov účastníkov, ale najmä o úpravu právnych pomerov, i keď len predbežnú. Dočasná úprava pomerov predbežným opatrením musí byť naliehavá a potrebná a musí byť odôvodnená individuálnymi okolnosťami konkrétneho prípadu. Pri nariadení predbežného opatrenia súd vždy skúma otázku jeho prípustnosti a dôvodnosti. Z povahy predbežného opatrenia vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by súd musel mať zistené pri rozhodovaní o veci samej. Spravidla preto postačuje osvedčenie potreby dočasnej úpravy, teda osvedčenie nároku a jeho prípadného ohrozenia. Navrhovateľ predbežného opatrenia teda musí (pokiaľ chce byť v konaní o predbežnom opatrení úspešný) osvedčiť tak svoj nárok voči odporcovi alebo porušenie práva odporcom, ako aj potrebu dočasnej úpravy pomerov, t.j. naliehavosť situácie alebo obavu z ohrozenia výkonu rozhodnutia (pravdepodobnosť jeho ohrozenia). Súd pri nariaďovaní predbežného opatrenia musí vždy vziať do úvahy, že tieto opatrenia upravujú pomery len predbežne alebo zabezpečujú nároky doposiaľ právoplatne nepriznané. Súd preto môže nariadiť len také predbežné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie tohto účelu, nesmie voliť predbežné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne a dokonca nezvratne zasahovalo do práv odporcu, resp. tretej osoby. Predbežné opatrenie musí mať vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom súdneho konania o návrhu. Len tak je možné posúdiť, či navrhované predbežné opatrenie má vzťah k predmetu budúceho konania o návrhu, najmä či vzťah, ktorý sa predbežným opatrením upraví, bude vyriešený konečným rozhodnutím vydaným na základe návrhu.

Predpokladom na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. je, aby osoba, ktorej súd určuje, aby dočasne nevstupovala (v tomto prípade) do domu, v

ktorom býva osoba blízka, je dôvodne podozrivá z násilia vo vzťahu k týmto blízkym osobám, a to nielen fyzického násilia, ale aj rôznych foriem psychického týrania. Pritom predbežné opatrenie o uložení povinnosti dočasne nevstupovať do domu môže byť nariadené nielen vtedy, ak odporca je vo vzťahu k osobe, voči ktorej je podozrivý z násilia, v pozícii blízkej osoby podľa § 116 Občianskeho zákonníka alebo v pozícii osoby, ktorá sa o ňu stará alebo ju vychováva, ale toto predbežné opatrenie možno nariadiť voči každému, kto je dôvodne podozrivý z násilia. Dôvodnosť podozrenia nemá kvalitu podozrenia potrebného na začatie trestného stíhania alebo priestupkového konania, a preto súd nemusí uvažovať o vzťahu podozrenia k prípadnému trestnému alebo inému obdobnému postihu povinnej osoby. Osvedčenie takého podozrenia musí vyplývať napríklad z obsahu trestného oznámenia alebo oznámenia priestupku, prípadne zo spisov orgánu povereného starostlivosťou o rodinu a deti alebo z vedomostí tzv. predvedených osôb, spolubývajúcich alebo susedov, ale aj tvrdení rodiča, manželky, družky a pod. Právo na ochranu života a zdravia, ktoré je agresorom ohrozované, má absolútnu povahu, a teda je silnejšie ako vlastnícke, resp. spoluvlastnícke právo násilníka k nehnuteľnosti - rodinnému domu. Preto užívacie právo násilníka k spoločnému obydlíu, ktoré vyplýva z podielového spoluvlastníctva, je nutné v záujme ochrany života a zdravia obetí jeho násilníckeho konania obmedziť. Spoluvlastnícke právo pritom zostáva zachované, obmedzená je len jedna jeho zložka - ius utendi, a to v danom prípade na určitý čas, pričom povinná osoba nielenže nie je zbavená svojich práv, ale môže uplatniť aj ich ochranu.

Posúdil návrh na nariadenie predbežného opatrenia zo zákonných hľadísk osvedčenia dôvodnosti nároku navrhovateľky, opísania rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia a osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy podľa § 75 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia je dôvodný. Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a predložených listinných dôkazov mal súd za osvedčené, že odporca sa prejavuje násilne vo vzťahu k blízkym osobám, t.j. k navrhovateľke a k maloletému synovi C., narodený dňa 22.11.2004, pričom zároveň neprejavuje o maloletého syna opravdivý záujem, a preto práve z týchto dôvodov maloletý syn v podstate už dlhšiu dobu zotráva mimo domova a stále častejšie býva u navrhovateľky. Súd mal zo skutkového stavu opísaného v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia ďalej za preukázané, že existuje dôvodná obava, že odporca bude pokračovať v agresívnom a vulgárnom správaní voči navrhovateľke a maloletému synovi, fyzickej a psychickej agresivite voči nim, bude pokračovať v urážkach a vyhrážaní sa, vo vyvolávaní strachu, úzkosti, k ponižovaniu najmä maloletého syna, čo by viedlo k možnému ohrozeniu jeho ďalšieho psychického a citového vývoja. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa súd plne stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a ďalšie dôvody už uvádzať nemusel. Predbežnú vykonateľnosť daného uznesenia odôvodnil ustanovením § 171 ods. 2 O.s.p. Napokon dôvodil, že o náhrade trov konania rozhodne v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ustanovením § 145 O.s.p.).

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie odporca. Zdôraznil, že už dňa 27.12.2014 sa navrhovateľka domáhala nariadenia predbežného opatrenia totožného znenia, že súd prvého stupňa dňa 31.12.2014 návrhu vyhovel. Včas podal odvolanie, v ktorom namietal, že navrhovateľka návrh nepodpísala, a teda išlo o absolútne neplatný právny úkon. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 28.1.2015, sp.zn. 7 Co 47/2015, uznesenie zrušil. O jeho návrhu na zastavenie konania vedeného na Okresnom súde Bratislava III. pod sp.zn. 16 C 187/2014 nebolo doteraz rozhodnuté. V prejednávanej veci navrhovateľka podala dňa 8.7.2015 úplne identický návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Napadnuté uznesenie nemalo byť nikdy vydané, pretože bolo začaté vo veci, o ktorej už prebieha na tom istom súde iné konanie, že bolo vydané na základe absolútne neplatného právneho úkonu zo strany navrhovateľky; súd prvého stupňa dospel na základe predloženého neplatného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym právnym aj skutkovým zisteniam, nedostatočne preskúmal podmienky pre začatie súdneho konania, neskúmal, či medzi identickými účastníkmi už prebieha na tom istom súde iné súdne konanie (konania). Ak by skúmal, zistil by, že konanie o identickom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa vedie pod sp.zn. 16 C 187/2014, konanie o úpravu práv a povinností k maloletému synovi sa vedie pod sp.zn. 38 P 240/2014, konanie o určenie výživného sa vedie pod sp.zn. 38 P 25/2015. V tejto súvislosti zdôraznil ustanovenie § 83 O.s.p., podľa ktorého začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie. Vzniesol námietku litispendencie nadväzne na konanie vedené pod sp.zn. 16 C 187/2014. Dôvodil ďalej, že podaný návrh na nariadenie predbežného opatrenia nebol navrhovateľkou podpísaný, a teda ide o absolútne neplatný právny úkon. Súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým

zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.). Tvrdenia uvádzané v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sú hrubo lživé, nezakladajú sa na pravde, popiera všetky jej tvrdenia, že mal byť k maloletému C. agresívny, mal sa k nemu nevhodne sexuálne správať, či akýmkoľvek iným spôsobom ohroziť jeho fyzické a duševné zdravie. Prílohy sú nečitateľné, nerozpoznateľné, fotografie sú neidentifikovateľné a je dôvodne presvedčený, že ich navrhovateľka sfaľovala. Navrhovateľka v auguste 2013 opustila spoločnú domácnosť nie zo strachu z neho, ale z dôvodu svojho mileneckého vzťahu s o trinásť rokov mladším partnerom Z. Ž., narodený dňa X.X.XXXX. Tieto skutočnosti sú uvádzané v spisoch vedených na Okresnom súde Bratislava III. pod sp.zn. 38 P 240/2014, 7 C 124/2014, 38 P 25/2015. Do prevzatia uznesenia žil so synom v rodinnom dome, sám sa o neho staral, zabezpečoval mu všetky osobné, životné potreby. Má za to, že navrhovateľka návrh podala len za účelom šikany; rozhodnutím súdu bude výrazne poškodený nielen on, ale aj maloletý C.. Odvolaciemu súdu navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť, konanie vedené pod sp.zn. 14 C 424/2015 zastaviť. Eventuálne navrhol napadnuté uznesenie zrušiť; v prípade, ak by odvolací súd z akéhokoľvek dôvodu potvrdil napadnuté uznesenie, navrhol pripustiť dovolanie v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p., pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného právneho významu. Vôbec ale odporca neuviedol, v čom konkrétne ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného právneho významu. Žiadal náhradu trov konania.

Opravným uznesením zo dňa 20.11.2015, č.k. 14 C 424/2015-222, súd prvého stupňa postupom podľa ustanovenia § 164, § 167 ods. 2 O.s.p. doplnil uznesenie zo dňa 13.7.2015, č.k. 14 C 424/2015-106, v záhlaví o uvedenie právneho zástupcu navrhovateľky: JUDr. Miloš Chrenko, advokát v Trnave, Hlavná č. 25; vo výroku uznesenia opravil označenie súdu, ku ktorému sa konanie vedené pod sp.zn. 14 C 424/2015 vedie tak, že správne znie: „Okresného súdu Bratislava III.“.

Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhla odvolaciemu súdu napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne a právne správne potvrdiť. Odvolanie odporcu považuje za úplne nedôvodné, skutkovo a právne neopodstatnené a zmätočné. Potvrdila, že už v minulosti podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by súd zabránil odporcovi dočasne vstupovať do spoločnej nehnuteľnosti. Už v minulosti súd dospel k vecnej dôvodnosti návrhu. Skutočnosť, že ako laik spravila procesnú chybu a elektronické podanie v zákonnej lehote nedoplnila, bola dôvodom na zrušenie uznesenia. Odporca to na jednej strane označuje ako „absolútne neplatný právny úkon“ (zamieňajúc si hmotnoprávne úkony s procesnými), na druhej strane podľa neho konanie prebieha a v tom vidí dôvod, pre ktorý je potrebné aktuálne predbežné opatrenie zrušiť. Zdôraznila, že prekážka začatej veci (litispencia) je negatívnou procesnou podmienkou konania, keď na súde (či inom orgáne verejnej moci) už prebieha konanie týkajúce sa tých istých účastníkov v tej istej veci. V takom prípade v zmysle § 83 O.s.p. začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie a takéto neskoršie začaté konanie je potrebné zastaviť. Odporca si dostatočne neujasnil stav prvotného konania vedeného pod sp.zn. 16 C 187/2014. V ňom podal odvolanie proti prvému uzneseniu z dôvodu, že rozhodnutie vôbec nemalo byť vydané, nakoľko absentovala vecná procesná podmienka vo forme riadneho návrhu na začatie konania (išlo o odstrániteľnú prekážku konania, ktorá nebola odstránená, keďže nedošlo z jej strany k doplneniu elektronického podania doručením písomného podpísaného podania v zákonnej lehote). Keďže svoj návrh na začatie konania riadne nedoložila, nastal následok uvedený v ustanovení § 42 ods. 1 veta štvrtá O.s.p., teda že na jej podanie sa neprihliadlo; ako keby podané nebolo. Síce okresný súd najskôr chybné uznesenie vydal, na základe odvolania odporcu ale krajský súd už postupoval v zmysle citovaného zákonného ustanovenia a uznesenie zrušil. Z faktu, že krajský súd explicitne nezastavil konanie, odporca vyvodzuje absurdný záver, že konanie do dnešného dňa stále prebieha. Ak sa na jej pôvodný návrh vôbec neprihliadalo, nedošlo ani k riadnemu začatiu súdneho konania, a teda tu nejestvuje žiadne začaté (a prebiehajúce) konanie, ktoré by tvorilo prekážku litispencie. Odvolanie odporcu nemá opodstatnenie ani skutkovo. Len prezentuje svoj subjektívny názor, že jej tvrdenia v návrhu, na podklade ktorých súd predbežné opatrenie nariadil, sú lživé a nezakladajúce sa na pravde a snaží sa jej vlastné slová či správy interpretovať podľa seba (napr. o jej údadnom nezáujme v spoločnom dome bývať); nepredkladá žiadne dôkazy, ktoré by vyvrátili jej tvrdenia. Zotrváva na svojich tvrdeniach uvedených v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, prítomnosť odporcu predstavuje hrozbu pre ňu a syna a podľa jej najlepšieho vedomia a svedomia ako matky maloletého je pre fyzické a duševné zdravie syna aktuálne potrebné najmä kľudné, pokojné prostredie bez stresu, konfliktov, hrozieb a potenciálneho násillia zo strany odporcu. V závere vyjadrenia dôvodila, že odvolací petít (resp. petity) odporcu sú zmätočné.

Odporca sa k vyjadreniu navrhovateľky k jeho odvolaniu proti napadnutému uzneseniu súdu prvého stupňa už nevyjadril.

Z ďalšieho podania navrhovateľky zo dňa 18.1.2016 vyplýva, že dňa 15.10.2015 odporca fyzicky napadol ju i syna, ktoré konanie je predmetom vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní; nadvážne naň sa v samostatnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III. pod sp.zn. 16 C 693/2015 domáha od odporcu vrátenia daru (spoluvlastníckeho podielu v nehnuteľnostiach vedených pre okres K., Obec a katastrálne územie T. v LV č. XXX). Uznesením zo dňa 19.1.2016, č.k. 14 C 424/2015-226, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 2.4.2016, súd prvého stupňa predmetné súdne konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp.zn. 16 C 693/2015.

Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), a dospel k záveru, že odvolaniu odporcu nemožno priznať úspech.

Je nesporné, že vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava III. pod sp.zn. 14 C 424/2015 (v predmetnej veci) sa navrhovateľka domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam vedeným pre okres K., Obec a katastrálne územie T. v LV č. XXX ako rodinný dom č. XXX, parcela registra „L.“ č. XXXX/XX-zastavané plochy a nádvoría vo výmere XX m², parcela registra „L.“ č. XXXX/XX-orná pôda vo výmere XXX m², s odporcom, že do jeho právoplatného skončenia navrhla súdu dočasne upraviť pomery medzi nimi nariadením predbežného opatrenia podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. spočívajúcemu v uložení zákazu odporcovi dočasne vstupovať do rodinného domu č. XXX, ako aj na dané parcely, z dôvodov v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podrobne uvedených a osvedčených. Je tiež nepochybné, že konanie vo veci samej nie je právoplatne skončené, je prerušené do skončenia iného súdneho konania. Odvolací súd, vzhľadom na časový odstup (aj keď len nepatrný) od rozhodnutia súdu prvého stupňa a vzhľadom na skutočnosti uvádzané odporcom (prekážka litispendencie), zisťoval najprv, či sú dané podmienky konania o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v navrhovanom znení; majúc pritom na zreteľ zákonnú zásadu, že pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase rozhodovania (§ 211 ods. 2, § 167 ods. 2, § 154 ods. 1 O.s.p.). V predmetnom súdnom konaní vo veci samej, ale ani v konaní o nariadení predbežného opatrenia v navrhovanom znení, nenastali také prekážky, nenastal taký (neodstrániteľný) nedostatok podmienok konania, ktorý by odôvodňoval zastavenie konania či už vo veci samej alebo konania o nariadení predbežného opatrenia. Na súde sa nevedie iné konanie o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva medzi účastníkmi k daným nehnuteľnostiam, uznesenie Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 31.12.2013, č.k. 16 C 187/2014-53, ktorým súd nariadil predbežné opatrenie a odporcovi zakázal dočasne vstupovať do nehnuteľností vedených pre okres K., Obec a katastrálne územie T. v LV č. 970, postupom podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p., Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 28.1.2015, č.k. 7 Co 47/2015-68, zrušil podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p. Dospel k jednoznačnému záveru o elektronickom podaní návrhu bez zaručeného elektronického podpisu, nepotvrdenom v zákonom stanovenej trojdňovej lehote písomným podaním alebo ústne do zápisnice. Ide teda o procesnú situáciu vyvolávajúcu stav prikázanej zákonnej nečinnosti súdu. Znamená to, že o návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. spôsobom uvedeným vo výroku napadnutého uznesenia nebolo právoplatne rozhodnuté v inom súdnom konaní, a ani sa nevedie konanie o takomto návrhu skôr začaté v inom súdnom konaní. Vyplýva z toho všetkého, že v konaní o nariadení predbežného opatrenia navrhovateľky podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. spôsobom uvedeným v napadnutom uznesení nenastali také prekážky postupu konania, ktoré by mali za následok zastavenie konania. Na veci nič nemení skutočnosť, že na súde prebiehajú aj iné súdne konania (týkajúce sa úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému synovi účastníkov).

Ako správne dôvodil súd prvého stupňa, zmyslom a účelom predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov, pričom musí byť poskytnutá ochrana tomu, kto o nariadenie žiada, tak v rámci ústavných a zákonných pravidiel aj tomu, voči komu predbežné opatrenie smeruje. Ochrana toho, proti komu má navrhované predbežné opatrenie smerovať, však nemôže dosiahnuť takú intenzitu, aby prakticky znemožnila ochranu oprávnených záujmov druhej strany, teda toho, kto o nariadení predbežného opatrenia žiada. Aj na nariadení predbežného opatrenia sú kladené požiadavky vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu. To znamená, že musí mať zákonný podklad, rozhodnutie musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle. Pred nariadením

predbežného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí však byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (nie všetky rozhodujúce skutočnosti), pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov, ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak; predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím.

Pred nariadením predbežného opatrenia podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násillia. To znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Preukazuje sa predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené. Aplikácia predbežného opatrenia v zmysle ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. je veľmi aktuálnym a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia. V jeho prospech svedčí najmä to, že v dôsledku jeho uplatnenia - zákazu vstupovania násillnej osoby - sa ohrozenej osobe poskytuje pomerne rýchla ochrana, vďaka ktorej nemusí ďalej zotrvať v spoločnom obydli s násillnou osobou, ani nemusí opúšťať svoje obydlie, ak sa chce chrániť pred opätovnými útokmi násillnej osoby; nemusí žiť v strachu a obavách o svoj život a zdravie, a ani sa nemusí zaťažovať hľadaním náhradného ubytovania. Násillie je možno vo všeobecnosti definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné, proti osobe, alebo proti určitej skupine alebo spoločenstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následok poranenia, smrť, psychickú škodu, maldevelopment a pod. Násillie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického aktu, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Iná charakteristika násillia hovorí o akýchkoľvek aktoch, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Neodmysliteľnou kategóriou násillia je bolesť a hrozba bolesti. Násillie, ktoré spôsobuje bolesť, je zdrojom bezmocnosti obeť a súčasne prejavom prežívania moci páchatel'a násillia nad svojou obeťou. Hoci definície násillia sú rozdielne, spájajú ich aj spoločné črty. Násillím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického, psychického a sexuálneho nátlaku. V konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násillie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci. Násillím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násillie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrášovanie, slovné vyhrážky a psychické násillie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násillie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanecháva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násillia. Je zvlášť účinné, ak sa spája s fyzickým násillím. Osobitnou formou násillia je sekundárna viktimizácia - druhotné ubližovanie. Násillím je aj nezabránenie násilliu. Pojem násillia nie je nikde vo všeobecne záväznom právnom predpise formulovaný, avšak jeho základným charakteristickým znakom je úmysel. Násillie je následkom istého druhu ľudského konania, ktoré je zámerné. Ide o telesnú, aj duševnú ujmu. Deklarácia o odstránení násillia páchaného na ženách, schválená Valným zhromaždením OSN v roku 1993 ho označuje ako akýkoľvek násillný čin, ktorý vedie alebo by mohol viesť k fyzickej, sexuálnej alebo psychickej ujme alebo zraneniu, vrátane vyhrážania sa takýmito činmi, zastrášovania alebo svojvoľného obmedzovania slobody, a to vo verejnom či súkromnom živote. Preto v súvislosti s domácim násillím je mimoriadne dôležité minimalizovať kontakt násillníka s obeťou, keďže najvhodnejší priestor má násillník v domácom prostredí obeť. Účelom ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. je poskytnúť oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutkový stav veci nie je náležite zistený.

Pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. treba zvažovať skutočnosti na strane účastníkov konania citlivo osobitne v každej veci majúci pritom na zreteli ďalej uvádzané dôvody. Právo na ochranu života a zdravia, ktoré je násillníkom ohrozované, má absolútnu povahu, a teda je silnejšie ako (prípadne i výlučné) vlastnícke právo násillníka, či právo, ktoré mu vyplýva z práva nehnuteľnosť užívať. Citované zákonné ustanovenie treba vykladať aj v nadväznosti na základné ľudské práva a slobody viažúce sa k násillnej osobe, do ktorých sa uvedeným inštitútom

zasahuje, zaručené čl. 12, čl. 14 Listiny základných práv a slobôd, ústavné limity v zmysle čl. 21, čl. 23 Ústavy Slovenskej republiky. V prípade kolízie práv ohrozenej osoby a násilnej osoby treba uprednostniť práva jednej osoby pred právami druhej osoby a prednosť majú dostať práva ohrozenej osoby, na ochranu ktorej je nepochybne tento inštitút zameraný. Takýto zásah je prípustný za predpokladu, že na základe konkrétnych skutočností by bola násilná osoba podozrivá z útoku na život, zdravie, slobodu alebo zvlášť závažného útoku na ľudskú dôstojnosť ohrozenej osoby.

Predbežné opatrenie o uložení povinnosti dočasne nevstupovať do domu alebo do bytu (rodinného domu) môže byť nariadené nielen vtedy, ak odporca je vo vzťahu k osobe, voči ktorej je podozrivý z násilia, v pozícii blízkej osoby podľa § 116 Občianskeho zákonníka alebo v pozícii osoby, ktorá sa o ňu stará alebo ju vychováva. Možno ho nariadiť voči každému, kto je dôvodne podozrivý z násilia. Predpokladom na nariadenie predbežného opatrenia je to, že povinná osoba je dôvodne podozrivá z násilia, predovšetkým fyzického násilia, hoci sa nedá vylúčiť ani psychické týranie. Dôvodnosť podozrenia nemusí mať kvalitu podozrenia potrebného na začatie trestného stíhania alebo priestupkového konania, a preto súd nemusí uvažovať o vzťahu podozrenia k prípadnému trestnému alebo inému obdobnému postihu povinnej osoby. Osvedčenie takéhoto podozrenia musí vyplývať napríklad z obsahu trestného oznámenia alebo oznámenia priestupku, z vedomostí vplývajúcich z rozhodnutí v iných súdnych konaniach (napr. o rozvoде manželstva, určení vyživovacej povinnosti medzi dospelými a pod.), tvrdení účastníkov konania. V tejto súvislosti porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp.zn. 5 M Cdo 10/2012.

Navrhovateľka uvedenú „nevyhnutnosť“, svoje tvrdenie o hrozbe psychického a fyzického násilia voči nej a predovšetkým voči maloletému synovi účastníkov dostatočným spôsobom konkrétnymi skutočnosťami odôvodnila a osvedčila. Svoj návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnila rozhodujúcimi skutočnosťami, uviedla podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, odôvodnila nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Predložené listinné dôkazy, aj neskôr v odvolacom konaní, dostatočne osvedčujú naplnenie hypotézy uvedenej v ustanovení 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p., t.j. že odporca je vo vzťahu k navrhovateľke a k maloletému synovi dôvodne podozrivý z násilia. Pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia nie je rozhodujúce, či odporca bol/nebol právoplatne odsúdený za trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov. Navrhovateľka a maloletý syn žijú v predmetnej nehnuteľnosti, ktorá je naďalej trvalým bydliskom odporcu. Súd prvého stupňa správne dôvodil a v tom, že napadnuté uznesenie je predbežne vykonateľné od doručenia uznesenia (§ 171 ods. 2 O.s.p.).

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, citované zákonné ustanovenia, zásady, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne a právne správne potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Odvolateľ v odvolaní neuvádzal žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Osobitne sa nevyjadroval ku všetkým skutočnostiam uvádzaným v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia; nestačí ich len spochybníť všeobecným tvrdením.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa pri rozhodovaní o náhrade trov konania vo veci samej (§ 224 ods. 1, § 145 O.s.p.).

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.